

Politinė partija „Nacionalinis susivienijimas“

Adresas, Kalvarijų g. 280-37, LT-08317 Vilnius, tel.: 8 620 411 66

el paštas: info@susivienijimas.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausiajai rinkimų komisijai

Gynėjų g. 8, 01109 Vilnius

El. paštas: rinkim@vrk.lt

Kopijos

Lietuvos Respublikos Prezidentui

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo organizacijos Demokratinų institucijų ir žmogaus teisių biurui (ODIHR)

Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai (ETPA)

ETPA Kultūros, mokslo, švietimo ir žiniasklaidos komitetui

Lietuvoje reziduojančioms ambasadoms

SKUNDAS

Dėl nesąžiningos rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą organizavimo tvarkos ir politinės partijos „Nacionalinis susivienijimas“ kandidatų diskriminavimo

2020 m. rugsėjo 25 d., Vilnius

Faktinės aplinkybės

2020-09-01 Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau – LRT) organizavo diskusijų laidas, skirtas informuoti visuomenę apie rinkimuose į Seimą dalyvausiančių partijų rinkimų programas. Minėtos laidos buvo rengiamos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) patvirtintas rekomendacijas. Vadovaujantis jomis kandidatai sąrašuose LRT debatuose galėjo dalyvauti tik pagal LRT užsakytos privačios bendrovės (Norstat) tariamai surengtą Lietuvos gyventojų apklausą. Tokiu būdu pagal VRK rekomendacijas LRT laidose buvo leidžiama tarpusavyje diskutuoti privataus juridinio asmens nustatyta tvarka sureitinguotiems politinių partijų kandidatams.

Politinė partija „Nacionalinis susivienijimas“ (toliau - Nacionalinis susivienijimas) 2020-09-03 pateikė VRK skundą „dėl diskriminacinės LRT Seimo rinkimų debatų organizavimo tvarkos“. Tuo pačiu klausimu skundą VRK pateikė ir kita politinė partija Centro partija-Tautininkai (CPT), nurodydama, kad politinės kampanijos dalyviai yra lygiateisiai ir negali būti priklausomi nuo privataus juridinio subjekto reitingų. Tačiau VRK 2020-09-03 CPT skundą protokoliniu sprendimu atmetė ir tą pačią dieną neatsižvelgusi į abiejų partijų skundus priėmė Sprendimą Nr. Sp-153, kuriuo patvirtino LRT programų, skirtų 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų agitacijai, rengimo taisykles. Minėtame protokoliniame sprendime buvo nurodyta, kad LR Seimo rinkimų įstatymas nepažeistas, jame įtvirtintas lygiateisiškumo principas bus užtikrintas, o pasirinktas atrankos kriterijus yra objektyvus.

Dėl šio šiurkštaus Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo (toliau – Seimo rinkimų įstatymas) pažeidimo CPT kreipėsi į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisimą, nes VRK, būdama atsakinga už rinkimų agitacijos Seimo rinkimuose priežiūrą pritarė padarytam LRT pažeidimui, kuri nesilaikė Seimo rinkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje nustatytos kandidatų į Seimo narius lygiateisiškumo sąlygos.

Kol ginčas buvo nagrinėjamas teisme, politinės partijos „Nacionalinis susivienijimas“ skundo VRK nenagrinėjo. O per tą laiką LRT surengė kelias valstybės lėšomis apmokėtas debatų laidas, kuriose dalyvavo minėtos privačios bendrovės atrinktos (sureitinguotos) politinės partijos. Šiose laidose „Nacionalinis susivienijimas“ dalyvauti negalėjo.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) sprendime 2020-09-11 administracinėje byloje Nr. eR-8-756/2020 panaikino VRK 2020-09-03 protokolinį sprendimo dalį ir Centro partijos-Tautininkų skundą perdavė VRK nagrinėti iš naujo.

Skundo pagrindas

VRK yra koordinuojanti institucija, užtikrinanti tarptautinių ES reglamentų vykdymą ir rinkimų priežiūrą, kad šie vyktų remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose įtvirtintais demokratinių rinkimų principais (VRK įstatymo 3 str.1 dalies 2 punktą).

Seimo rinkimų įstatymo 1 straipsnis nustato, kad Seimo nariai renkami remiantis lygia rinkimų teise. Šio įstatymo 3 straipsnis nustato, kad kiekvienas rinkėjas turi lygią teisę pareikšti savo nuomonę dėl kandidatų, įrašytų į tą kandidatų sąrašą. Tai reiškia, kad rinkėjas turi teisę gauti visą informaciją apie kandidatą (us), susipažinti su jų programomis, išgirsti ir išklausti kandidatų nuomos visais svarbiausiais valstybės ir visuomenės gyvenimo klausimais. Šio įstatymo 2 str. 6 dalis draudžia tiesioginius arba netiesioginius Lietuvos Respublikos piliečių rinkimų teisės apribojimus dėl politinių pažiūrų, išsilavinimo, kalbos ir kitokio pobūdžio. Įstatymo 50 str. 2 dalis nustato, kad rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.

Tačiau būdama atsakinga už Seimo rinkimų priežiūrą VRK leidžia, kad viena iš Lietuvoje veikiančių politinių partijų „Nacionalinis susivienijimas“ nuolat būtų diskriminuojama, taip pažeidžiant Seimo rinkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje nustatytą kandidatų į Seimo narius lygiateisiškumo sąlygą:

- 1) Prasidėjus Seimo rinkimų kampanijai VRK toleravo, kad iš privačių bendrovių (UAB „Vilmorus“, UAB Spinter tyrimai“ ir UAB „Baltijos tyrimai“) paskelbtų visuomenės apklausų „Nacionalinis susivienijimas“ būtų eliminuojamas. Pvz., publikacijoje „*Naujausioje apklausoje – papildomas faktorius: laimėtojas gali būti visai ne tas, kas atrodo*“, parengtoje pagal UAB "Vilmorus" tyrimą politinė partija „Nacionalinis susivienijimas“ ir kitos partijos neminimos. Minėtoje apklausoje yra nurodytos **tik šešios** Seimo rinkimuose dalyvaujančios politinės partijos, nors rinkimuose **dalyvauja 17** politinės kampanijos dalyvių [1].
- 2) Publikacijoje „*Naujausi reitingai: keičiasi požiūris į valstiečius*“, paskelbtoje pagal UAB „Spinter tyrimai“ atliktą apklausą partija „Nacionalinis susivienijimas“ ir kitos partijos neminimos [2].
- 3) Publikacijoje „*Naujausi politikų reitingai: auga Nausėdos populiarumas, atsiranda naujų pavardžių*“, paskelbtoje pagal UAB „Baltijos tyrimai“ atliktą apklausą Nacionalinis susivienijimas“ ir kitos partijos neminimos [3].
- 4) Nekyla abejonių, kad politinė partija „Nacionalinis susivienijimas“ ir kitos partijos sąmoningai eliminuojamos iš apklausų rezultatų, ir žiniasklaidoje neminama, siekiant sudaryti įspūdį, kad tokių partijų Lietuvoje nėra. VRK tai ignoroja, nors supranta, kad selektyvios apklausos, kuriose nurodomos ne visos, o tik kelios politinės partijos, turi būti kvalifikuojamos kaip nesąžininga rinkimų agitacija kelių politinių partijų naudai, diskriminuojant tas partijas, kurios apklausose neminimos. Nei minėtos apklausos, nei jų rezultatų skelbimas žiniasklaidoje neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų. Nesąžiningą VRK požiūrį rinkiminės kampanijos dalyvius sąlygoja tai, kad į VRK sudėtį neparlamentinių politinių partijų atstovai nepatenka, tačiau į jos sudėtį savo atstovus deleguoja parlamentinės politinės partijos, todėl pastarųjų atstovai siekia sudaryti sąlygas nesąžiningai parlamentinių politinių partijų reklamai.
- 5) Pažymėtina, kad Visuomenės informavimo įstatymo (2019 m. lapkričio 14 d. įstatymo Nr. XIII-2519 redakcija) 22 straipsnio 11 dalies 1–2 punktuose nurodyta, kad **viešosios informacijos rengėjai** ir (ar) **skleidėjai**, skleidami informaciją visuomenei, **neturi iškraipyti** teisingos, nešališkos **informacijos** bei nuomonių ir **panaudoti tai savanaudiškiems tikslams**. Viešoji informacija yra nesuderinama su žurnalistinėmis kampanijomis, rengiamomis pagal išankstinius nusistatymus ar **tenkinant grupinius, politinius interesus**; privalo būti objektyvūs ir nešališki, **pateikti kuo daugiau nuomonių ginčytinai politikos, ekonomikos ir kitais visuomenės gyvenimo klausimais**.

¹ <https://www.delfi.lt/spausdinti/?id=84861037>

² <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/naujausi-reitingai-keiciasi-pozizuris-i-valstiecius.d?id=84929845>

³ <https://www.delfi.lt/spausdinti/?id=84991545>

- 6) Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnyje yra įtvirtintas **asmenų lygiateisiškumo principas**. Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir **draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai**, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas **įtvirtina formalią visų asmenų lygybę**, taip pat tai, kad **asmenys negali būti diskriminuojami** arba kad jiems **negali būti teikiama privilegijų**. Konstitucinis **asmenų lygybės principas nepaneigia pačios galimybės skirtingai traktuoti žmones atsižvelgiant į jų statusą ar padėtį** (*inter alia* 2008 m. spalio 30 d., 2012 m. liepos 3 d. nutarimai).
- 7) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020-09-11 sprendimu (adm. byla Nr. eR-8-756/2020), panaikinęs VRK 2020-09-03 protokolinį sprendimą nurodė, kad pagal konstitucinį asmenų lygybės įstatymui principą teisėje pagrindinės **teisės ir pareigos privalo būti įtvirtintos visiems vienodai** (*inter alia Konstitucinio Teismo 2008 m. gruodžio 24 d., 2009 m. kovo 2 d., 2011 m. gruodžio 22 d., 2012 m. kovo 29 d., 2012 m. birželio 4 d., 2013 m. gegužės 24 d. nutarimai*). *Konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo pažeidimas kartu yra konstitucinių teisingumo, darnios visuomenės imperatyvu, taigi ir konstitucinio teisinės valstybės principo, pažeidimas* (*inter alia* 2012 m. vasario 6 d., 2012 m. gruodžio 14 d., 2013 m. balandžio 30 d., 2016 m. kovo 15 d. nutarimai).
- 8) Minėtas teismas atkreipė dėmesį į Konstitucinio Teismo išaiškinimą dėl atstovaujамųjų institucijų rinkimų svarbos pabrėždamas, kad konstitucinėje demokratijoje politinių atstovaujамųjų **institucijų formavimui yra keliami ypatingi reikalavimai**; šios institucijos negali būti formuojamos tokiu būdu, **kad kiltų abejonių dėl jų legitimumo, teisėtumo**, *inter alia* dėl to, ar renkant asmenis į politines atstovaujамąsias institucijas nebuvo pažeisti demokratinės teisinės valstybės principai; **priešingu atveju būtų pakirstas žmonių pasitikėjimas atstovaujамąja demokratija, valstybės institucijomis, pačia valstybe** (*inter alia* 2008 m. spalio 1 d., 2012 m. kovo 29 d. nutarimai).
- 9) Teismas pažymėjo, kad rinkimai **negali būti laikomi demokratiškais**, o jų rezultatai – legitimiais ir teisėtais, **jeigu jie vyksta paminant** Konstitucijoje įtvirtintus **demokratiškų rinkimų principus**, pažeidžiant demokratinės rinkimų procedūras (*Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 18 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada, 2008 m. spalio 1 d. nutarimas, 2008 m. lapkričio 7 d. išvada*). Konstitucinis Teismas 2014 m. spalio 13 d. nutarime pažymėjo, kad pasyviąją rinkimų teisę įgyvendinančių subjektų sąžininga konkurencija, rinkimų proceso skaidrumas yra visuotinai pripažinti demokratiniai rinkimų principai.

Pažymėtina, kad „Nacionalinis susivienijimas“ yra diskriminuojamas beveik visose Lietuvos žiniasklaidos priemonėse.

- 10) Pvz., portale 15min.lt publikacijoje „*Ant suoliuko su N.Puteikiu: kodėl jis visur kandidatuoja ir ką reiškia keistas įrašas jo interesų deklaracijoje*“, kurios apimtis sudaro virš 2500 žodžių, vyksta pokalbis su Centro partijos-tautininkų pirmininku N.Puteikiu. Minėtas portalas skelbia, kad šis interviu yra skirtas specialiai 2020 m. Seimo rinkimams, kad ši žurnalistų parengta **medžiaga nėra finansuojama politinių partijų, VRK ar kitų šaltinių**. Neva taip yra kalbinami didžiųjų politinių partijų sąrašų lyderiai. Tačiau **minėta partija nepriklauso didžiosioms Lietuvos partijoms**. Tai reiškia, kad portalas 15min.lt nelegaliai remia šios partijos rinkimų kampaniją, pažeisdamas Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymą.
- 11) 2020 m. rugsėjo 20 d. 19 val. 30 min. DELFI TV transliavo laidą „Dėmesio centre“, kurioje 30 minučių buvo kalbinama TS-LKD kandidatė į Seimo narius I. Šimonytė [4]. Laidos esmė - neva "didžioji dalis" rinkėjų po rinkimų nori ją matyti premjero pareigose. Ši **laida nebuvo pažymėta kaip politinė reklama**, todėl darytina išvada, kad ji, pažeidžiant Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymą, buvo transliuota neatlygintinai.
- 12) Tuo tarpu „Nacionalinio susivienijimo“ partijos kandidatų atžvilgiu elgiamasi priešingai. Daugiamandatinėje apygardoje esantis kandidatas Algimantas Rusteika portalui DELFI.LT 2020-08-15

⁴ <https://www.facebook.com/watch/?v=929405984250197&extid=mPiRZbFjwzoqxPUQ>

nusiuntė tekstą apie biurokratizmo priežastis ir išvalgas apie tai, kaip padėtis turėtų būti taisoma. 2020-08-26 nusiuntė tekstą apie tai, kaip gerinti LRT darbą. Jokios „Nacionalinio susivienijimo“ reklamos, programos teiginių ar kitų politinės reklamos požymių šiuose tekstuose nebuvo, tai buvo tik autoriaus nuomonė dėl valstybei ir visuomenei aktualių problemų. Pažymėtina, kad VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d. pažymyje Nr. 3-76 (1.2) nurodyta, jog Delfi.lt rubrikoje „Ringas“ skelbiamos įvairių politikų, visuomenės atstovų nuomonės, laikantis lygiateisiškumo ir objektyvumo principų. Be to rekomendacijų dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (patvirtintų VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75) 8 punkte numatyta, kad Viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai **negali sudaryti išskirtinių sąlygų kuriai nors politinei partijai, kandidatui, politinės kampanijos dalyviui**. Nepaisant to, „Nacionalinio susivienijimo“ partijos kandidato tekstai nebuvo publikuoti, autoriui net neatsakyta. Kai tuo tarpu kai kurių kitų politinės kampanijos dalyvių, partijų atstovų ir kandidatų į Seimą tekstų per tą laiką portale buvo publikuojama net po kelis. Tokiu būdu portalas „Delfi.lt“ redakcija sudaro kitiems politinės kampanijos dalyviams išskirtines sąlygas skelbti savo nuomones, nesilaikant lygiateisiškumo ir objektyvumo principų.

- 13) Rinkiminės kampanijos laikotarpiu VŠĮ „Pilietinė medija“ laimėjusi VRK skelbtą konkursą 2020-09-15 filmavo vienmandatininkų debatus, kuriuose dalyvavo partijos „Nacionalinis susivienijimas“ kandidatas Žirmūnų vienmandatėje apygardoje Almantas Stankūnas. Šiuose debatuose minėtas kandidatas vienareikšmiškai pasirodė geriau, o jo oponentai, kalbėdami padarė begalę politinių klaidų. Todėl 2020-09-18 dieną VŠĮ „Pilietinė medija“ pranešė, kad **Žirmūnų apygardos debatai bus filmuojami pakartotinai** rugsėjo 26 dieną, neva dėl to, kad pirmą kartą filmuojant juose nedalyvavo kažkuris iš 17 politinių partijų kandidatų. Tokį nurodymą VŠĮ „Pilietinė medija“ neva yra gavusi iš VRK. Jei šis teiginys pasitvirtins, tai reikš, kad VRK ne tik nesiiima jokių priemonių partijos „Nacionalinis susivienijimas“ diskriminavimui pašalinti, kandidatų į Seimo narius rinkimų agitacijos lygiateisiškumui užtikrinti, bet savo elgesiu netgi skatina Seimo rinkimų įstatymo pažeidimus.
- 14) Pastebėtina, kad dėl pakartotinių debatų rengimo „Nacionalinis susivienijimo“ kandidatas patirs nuostolius (užmokestis už salių nuomą), bus priverstas atšaukti susitikimus su rinkėjais ir kt. Ypač svarbi ir diskriminuojanti aplinkybė ta, kad rinkimuose dalyvaujančios parlamentinės partijos gauna iš valstybės dotacijas rinkimų išlaidoms padengti, tuo tarpu „Nacionalinis susivienijimas“ jokios valstybės dotacijos negauna ir yra priverstas verstis tik savo narių bei aukotojų lėšomis. Todėl bet kokios patirtos neplanuotos papildomos išlaidos susiaurina „Nacionalinio susivienijimo“ galimybes konkuruoti su parlamentinėmis partijomis. Tokiu būdu bet koks pakartotinas debatų filmavimas pažeidžia rinkimuose dalyvaujančių politinių partijų kandidatų lygiateisiškumo principą.
- 15) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020-09-11 sprendime atkreipė dėmesį į 2002 m. spalio 19 d. Europos kovos už demokratiją „Venecijos komisijos“ rekomendacijas („Gerosios rinkimų praktikos kodeksą“), kuriose yra išdėstyti pagrindiniai Europos rinkimų paveldo principai. Vienas iš šių rekomendacijų 1 punkte nurodytų Europos rinkimų paveldo principų **yra lygių rinkimų teisė**, apimanti *inter alia* **galimybių lygybę**. Teismas pabrėžė, kad **lygybės principas yra vienas iš fundamentalių bendrųjų rinkimų teisės principų**, pripažintų tiek Konstitucijoje bei ją aiškinančioje oficialiojoje jurisprudencijoje, tiek svarbiausiuose tarptautiniuose dokumentuose. Laisvų rinkimų principas apima: 1) **rinkėjų laisvę susidaryti nuomonę** ir 2) rinkėjų teisę laisvai pareikšti savo valią rinkimuose bei kovoti su rinkimų rezultatų klastojimu (2002 m. spalio 9 d. Europos Komisijos kovos už demokratiją „Venecijos komisijos“ rekomendacijos („Gerosios rinkimų praktikos kodeksas“, 3 dalis).
- 16) Teismas nurodė, kad rinkėjų laisvė susidaryti nuomonę realizuojama valstybės institucijoms **suteikiant rinkėjams galimybę susipažinti su kandidatais ir sudarant tinkamas rinkiminės agitacijos, kuri yra neatskiriama rinkėjų laisvės susidaryti nuomonę dalis, sąlygas** (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. kovo 23 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I-9-662/2015; 2016 m. rugsėjo 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eR-2-492/2016; 2016 m. rugsėjo 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. R-6-552/2016).
- 17) Svarbu tai, kad VŠĮ „Pilietinė medija“ atliekamas vienmandatininkų debatų filmavimas yra skirtas sudaryti rinkėjams galimybę susipažinti su kandidatais ir susidaryti apie juos nuomonę. Todėl pakartotinis filmavimas, reiškia ne ką kitą, o siekį nuslėpti „Nacionalinio susivienijimo“ partijos oponentų žinių ir profesionalumo trūkumus. Tačiau nematę priminio kandidatų prisistatymo debatuose rinkdamiesi

vieną iš debatuose dalyvavusių kandidatų, rinkėjai nebegalės objektyviai įvertinti kalbėjusiųjų galimybių ir todėl negalės priimti teisingo sprendimo. Tai reiškia, kad **nuo rinkėjų bus nuslėpta objektyvi informacija apie debatuose dalyvaujančių kandidatų tikrąsias pažiūras į šalies ekonomines ir socialines problemas**, t.y. rinkėjai bus klaidinami. Naujai rengiamas debatų filmavimas neišvengimai sudarys „Nacionalinio susivienijimo“ kandidatui nelygiavertes sąlygas kitų kandidatų atžvilgiu. Ir tai laikytina ne tik kandidatų į Seimą lygybės principo pažeidimu, bet ir sąmoningu rinkėjų klaidinimu. Šis diskriminuojantis

- 18) Pažymime, jog visuomenėje jau susidarė įspūdis, kad Lietuvos Respublikos Seimas ir kitos valstybės institucijos nepripažindamos Baltarusijos prezidento rinkimų rezultatų (laikydamos juos nesąžiningais bei suklastotais ir dėl to šios šalies prezidentas yra nelegitimus), analogiškai elgiasi savo šalyje rinkimų kampanijos metu toleruodamos ir netgi skatindamos Seimo rinkimų įstatymo pažeidimus.
- 19) Minėta, kad diskriminacija „Nacionalinio susivienijimo“ kandidatų atžvilgiu vykdoma visose žiniasklaidos priemonėse visos rinkimų kampanijos metu, ypač LRT ir jai priklausančiame portale LRT.LT. Ši diskriminacija pasireiškia tiek nustatant LRT debatų tvarką, tiek eliminuojant „Nacionalinį susivienijimą“ publikacijose minėtame ir kituose žiniasklaidos portaluose, tiek atliekant pakartotinį debatų filmavimą tam, kad „Nacionalinis susivienijimo“ kandidatai neįgytų jokių pranašumų kitų kandidatų atžvilgiu, būtų kuo mažiau pastebimi arba visai nematomi. „Nacionalinio susivienijimo“ kandidatams sudaromos prastesnės sąlygos savo programai pristatyti ir rinkėjams prisistatyti, tuo siekiant rinkėjams neleisti susidaryti teisingą nuomonę apie „Nacionalinį susivienijimą“ bei jo kandidatus arba suformuoti neigiamą nuomonę apie juos, tuo pažeidžiant kandidatų į Seimo narius lygių galimybių principą ir suvaržant rinkėjų laisvę pasirinkti. Tuo šiurkščiai pažeidžiamas Seimo rinkimų įstatymas bei kiti teisės aktai, kartu pažeidžiant „Nacionalinio susivienijimo“ kaip politinės kampanijos dalyvio ir jo kandidatų į Seimo narius teises.

Kadangi VRK nuolat pažeidinėja rinkimų įstatymus ir kitus teisės aktus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. kovo 23 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-9-662/2015; 2016 m. rugsėjo 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. R-6-552/2016*), o šiuo rinkimų agitacijos laikotarpiu ypač šiurkščiai pažeidžiami demokratinės teisinės valstybės principai, pažymime: jei politinės partijos „Nacionalinis susivienijimas“ kandidatų diskriminavimas nebus nutrauktas, įgyjame teisę kelti klausimą dėl vykstančių rinkimų teisėtumo ir dėl būsimųjų Seimo narių legitimumo, nes taip, kaip šiuo metu yra organizuojami Seimo rinkimai, jie negali būti laikomi teisėtais – jie nėra demokratiški, todėl pakerta žmonių pasitikėjimą atstovaujama demokratija, valstybės institucijomis ir pačia valstybe.

Atsižvelgiant į tai prašome Lietuvos Respublikos Vyriausiąją rinkimų komisiją:

- 1) Garantuoti lygiateisiškumo pagrindais organizuojamą ir vykdomą rinkimų agitaciją visose žiniasklaidos priemonėse bei šalies gyventojų apklausose sprendžiant dėl politinės kampanijos dalyvių populiarumo ir pasitikėjimo politinių partijų kandidatais.
- 2) Įpareigoti VŠĮ “Pilietinė medija” skelbti nufilmuotus kandidatų Žirmūnų vienmandatėje apygardoje debatus, atskirai paskelbiant filmavime nedalyvavusio kandidato pasisakymus (jeigu yra toks poreikis).

Pridedamas VŠĮ “Pilietinė medija” 2020-09-18 pranešimas kandidatui Almantui Stankūnui dėl pakartotinio filmavimo.

Pastaba. Skundas anglų klaba siunčiamas nurodytoms tarptautinėms organizacijoms.

Politinės partijos „Nacionalinis susivienijimas“ atsakingasis sekretorius ir atstovas VRK Arnas Simutis

